

DATUM 2022-03-02

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Flens kommun
BUK-förvaltningen
642 81 FlenTJÄNSTESTÄLLE Bygg- och miljöavdelningen
HANDLÄGGARE Elin Martin

DIARIENR HÄLS.2022.207

Inspektionsrapport**MELLÖSABY 2:24 - tillsyn hälsoskydd (skola)****Ärende**

Den 2022-02-23 utfördes en planerad inspektion på KYRKSKOLAN (Flens kommun) med organisationsnummer 2120000332. Vid besöket deltog Elin Martin (miljöinspektör) och Linus Ledenvik (vaktmästare).

Enligt 26 kap miljöbalken är det kommunen som är tillsynsmyndighet för skolor. Tillsynsbehovet grundar sig främst på att skydda barn och ungdomar från att utsättas för risker för olägenheter. Tillsynen omfattar därför allmän hygien, lokalernas utformning, rengöring och skötsel av lokaler.

Enligt 45 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bör Bygg- miljöavdelningen ägna särskild uppmärksamhet åt lokaler för undervisning så som skolor. Vid inspektionen kontrollerar vi också att andra delar av lagen följs, då främst regler och från miljöbalken angående avfall, kemikalier och egenkontroll.

Sammanfattning

Åtgärder för uppmärksammas brister kommer göras efter renoeringen på fastigheten år 2024.

Inspektion

Vid inspektionen granskade bygg- och miljöavdelningen lokalernas lämplighet, verksamhetens egenkontroll, städ- och hygienrutiner samt kemikalie- och avfallshantering. Inga krav på uppföljning av brister kommer göras efter denna inspektion 2022 på grund av uppstartad renoering.

Verksamhetsutövarens egenkontroll

Enligt Miljöbalk (1998:808) ska den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa, skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Verksamheten har inte redovisat för Bygg- och miljöavdelningen om sitt egenkontrollprogram.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Bankgiro	E-post
642 81 Flen	Sveavägen 1 Flen	0157-430000	5854-6045	flenskommun@flen.se

Ventilation

Fastigheten MELLÖSABY 2:24 har FTX-ventilation och självdragsventilation. Det är fastighetsägaren som skall se till att besiktning av ventilationssystem genomförs.

Obligatorisk ventilationskontroll (OVK) för lokalen finns och är godkänt. Besiktningen är giltig till och med 2021-05-29. Då besiktningsprotokollet gått ut ska en ny ventilationskontroll genomföras.

En godkänd funktionskontroll innebär inte alltid att de krav som kan ställas med stöd av miljöbalken är uppfyllda. Verksamheten kan till exempel ha förändrats utan att luftflödena har anpassats till detta.

För att uppnå en god luftkvalitet ska ventilationen startas i så pass god tid innan användning av lokalerna att rumsvolymen luft har bytts.

Buller

Höga ljudnivåer kan orsaka hörselskador i form av exempelvis hörselnedsättning, tinnitus och ljudöverkänslighet. Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer (FoHMFS 2014:15) bör verksamhetens egenkontroll inkludera fortlöpande kontroller av ljudnivåerna.

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus bör nedanstående riktvärden för buller från fasta installationer tillämpas.

Maximalt ljud	$L_{AFmax}^{(1)}$ 45 dB
Ekvivalent ljud	$L_{Aeq, T}^{(2)}$ 30 dB

(1) Den högsta A-vägda ljudnivån.

(2) Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

Vidare gäller:

Ifall förändringar sker med avseende på verksamheten fasta installationer så behöver verksamheten genomföra en ny bullermätning.

Bygg- och miljöavdelningen saknar dokumentation från bullermätningen i skolans lokaler.

Inomhustemperatur

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17) bör nedanstående riktvärden för inomhustemperatur tillämpas.

Operativ temperatur, varaktigt	20 - 24 °C
Operativ temperatur, varaktigt (sommartid)	20 - 26 °C
Operativ temperatur, kortvarigt	20 - 26 °C
Operativ temperatur, kortvarigt (sommartid)	20 - 28 °C

Varmvattentemperatur

Legionella (*Legionella pneumophila*) är exempel en objektburen smitta som kan orsaka allvarlig lunginflammation. Tillväxt av legionella kan ske i vattenledningar

med stilla stående vatten eller där vattnet har en temperatur mellan 20 - 45 °C. För att motverka tillväxt av legionella så är det viktigt att varmvattentemperatur inte understiger 50 °C vid tappstället. Bakterien kan följa med i vattendimma och sprids därför vid exempelvis duschning. För att undvika bakterietillväxt så bör rutiner finnas för att kontrollera varmvattentemperaturen med jämna mellan rum.

Radon

Radon är en radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Långvarig exponering för radongas ökar risken att utveckla lungcancer.

Enligt Strålskyddsförordningen ska radonhalterna hållas under 200 Bq/m³ i skolor och förskolor. Det är fastighetsägaren som ansvarar för att mäta och vid behov åtgärda radongashalter över referensnivån 200 Bq/m³. Mätningen ska göras enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning för mätning av radon på arbetsplatser samt Socialstyrelsens "Kompletterande vägledning för radonmätning i skolor och förskolor".

Långtidsmätningar på minst 2 månader, helst 3 månader, krävs för att få ett årsmedelvärde som kan jämföras med riktvärdet. Kontrollmätningar efter saneringsåtgärder görs också med långtidsmätning. Normalt behövs en mät dosa per lokal eller rum.

Fastighetsägaren genomförde en radonmätning 2021-03-17. Radonhalterna visade på under gränsvärdet.

Städning

I lokaler där barn och ungdomar vistas samtidigt är det viktigt att städningen är av god kvalitet för att minska risken för olägenheter. Vid inspektionstillfället så kunde bygg- och miljöavdelningen konstatera att städningen av lokalerna i allmänhet var god. Bygg- och miljöavdelningen uppmärksammade att höghöjdsstädningen är tillfredställande i klassrummen. Vid inspektionen framkom det att höghöjdsstädningen sker under lov vilket är tillräckligt i detta fall.

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning bör storstädning ske regelbundet. Det kan vara lämpligt att utföra storstädning två till tre gånger per år beroende på vilken belastning skolan utsätts för. Det är lämpligt att storstädning utförs under loven då skolan är stängd.

Ändamålet med städning är att minska en rad föroreningar från inomhusmiljön. Damm kan innehålla många olika ämnen som kan påverka människors hälsa negativt, som mögel, kvalster, bakterier och virus, pollen, pälsdjursallergen, hudflagor med mera. Även olika kemiska ämnen som kan vara negativa för hälsan kan finnas bundna till dammpartiklar. Det kan till exempel finnas hormonstörande ämnen som mjukgörare från plaster och flamskyddsmedel från elektronik och textilier. Både det luftburna dammet och det som finns på golv, hyllor, armaturer med mera har betydelse för luftkvaliteten. Luftburet damm som inte ventileras bort deponeras på ytor i lokalen och kan virvlas upp och bli inandningsbart igen vid aktiviteter i rummet. Bristfällig städning kan ge upphov till kliande ögon,

irriterade slemhinnor och allmän trötthet. Personer med astma, allergi och annan överkänslighet kan få förvärrade besvär i lokaler med dålig städning.

Rökfria miljöer

Det är förbjudet att röka i verksamheter för barn och ungdomar, både inomhus och utomhus och förbudet gäller alltid. Förbudet gäller även till exempel e-cigarett. Det får inte heller finnas rökrutor eller askkoppar på skolgårdar. Reglerna syftar bl.a. till att minska exponeringen för rökning och risken att ungdomar börjar röka.

Rökförbudet omfattar alla som befinner sig på skolgården och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem – även personal, föräldrar och andra besökare. Rökförbudet gäller hela dygnet. Förbudet gäller också när skolverksamhet inte bedrivs, till exempel vid studiedagar för personal och föräldramöten på kvällstid.

Du som är ansvarig på plats ska vidta de åtgärder som behövs för att bestämmelserna om rökförbudet ska följas. Det innebär att övervaka att rökförbudet inte överträds och vidta åtgärder om det överträds. Den som är ansvarig eller en representant för dig måste alltså informera och säga till om någon röker trots förbudet. Ni ska också se till att det inte finns några askkoppar inom det område som är rökfritt. Ni måste även tydligt informera om rökförbudet genom skyltning. Det finns inga särskilda krav på skyltarna förutom att de ska vara tydliga. Bygg- och miljöavdelningen bedömer att verksamheten uppfyller sitt ansvar inom rökfria miljöer.

Avfall

Lysrör är exempel på farligt avfall som uppstår vid verksamheten som ska rapporteras till Naturvårdsverkets avfallsregister. Skyldigheten att lämna uppgifter om farligt avfall till avfallsregistret gäller från den 1 november 2020. Vilka uppgifter som ska antecknas om farligt avfall regleras i 6 kap 1 – 5 §§ avfallsförordningen och i Naturvårdsverkets föreskrifter om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter om farligt avfall till avfallsregistret. Förenklat beskrivet är det åtta olika anteckningar som ska rapporteras in till det nya avfallsregistret. Innehållet i anteckningarna skiljer sig åt men det finns också uppgifter som återkommer i de olika anteckningarna. I rapporteringen till avfallsregistret ingår även att lämna uppgifter om den verksamhet uppgifterna avser, eventuellt ombud som anlitas för rapporteringen och tidpunkt för rapporteringen.

Vidare gäller följande:

Enligt 6 kap. 11 § Avfallsförordning (2020:614) ska ni som verksamhetsutövare lämna uppgifter om uppkommet farligt avfall till Naturvårdsverkets avfallsregister.

Att rapportera till avfallsregistret – via e-tjänst

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledninga/Avfall/Farligt-avfall/Rapportera-uppgifter-till-avfallsregistret/>

Så fungerar e-tjänsten

Avfallsproducent – alla steg

<https://www.naturvardsverket.net/link/f057b116571b43e9b3fa5f4d78ec82cf.aspx>

HÄLS.2022.207

5(5)

Enligt 11 kap. 8b § Förordning (2012:259) om miljöstraffavgifter ska en överträdelse av 6 kap. 11 § Avfallsförordningen (2020:614) genom att vara försenad med att till Naturvårdsverkets avfallsregister lämna de uppgifter som ska antecknas enligt 6 kap. 1-5 §§ samma förordning ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

Dessa bestämmelser träder i kraft 2022-01-01.

Avgift

För samhällsbyggnadsnämndens prövning i form av handläggning och granskning tas en avgift ut motsvarande 3 timmar, enligt Flens kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens tillämpningsområde (2018:4 - 206), med 1042 kronor för varje timme nedlagd handläggningstid i ärendet. Detta innebär att avgiften för handläggningen blir 3 126 kronor. Faktura översänds separat.

Ni har rätt att få ett avgiftsbeslut som kan överklagas. Om ni har frågor eller om ni vill ha ett separat avgiftsbeslut, var vänlig kontakta bygg- och miljöavdelningen eller undertecknad.

Information

Ett inspektionsmeddelande är en uppmaning till er att vidta åtgärder för att undanröja de brister och risker som kom fram vid inspektionen. Kraven är ställda utifrån tillämpning av gällande miljöregler. Om ni inte vidtar åtgärder kan bygg- och miljöavdelningen besluta om ett föreläggande eller förbud som även kan förenas med vite.

Om ni saknar kunskap eller kompetens för det systematiska miljöarbetet i den egna verksamheten ska ni anlita konsult eller motsvarande hjälp utifrån. Vissa frågor kan bygg- och miljöavdelningen vara behjälpliga med, men bygg- och miljöavdelningen utför inte konsultuppdrag.

För Bygg- och miljöavdelningen

Elin Martin
Miljöinspektör
0157-43 03 22
samhallsbyggnad@flen.se